

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a tragarorului [Lă-
văzutoza], Nr. 5.
Sorisorile nefrancate nu se vor
primi decat numai de la coresponden-
tii reglari ai „Federatiunii.”
Articoli transisi si nepublicati se
vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politici, literari, comerciali si economici.

Va esti Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pest'a, 28. nov. 1871.

9. dec.

De candu cu cercularea de inaugurare a ministrului austriacu de externe, cont. Iuliu Andrásy, indreptata către consulii ostrunguresci d'in strainetate, in Berolinu domnesce bucuria mare. Amicet'a cu Ostrunguri'a are sè fia cultivata si perfectiunata, si acésta nu numai pentru resbunarea cu carea amenintia Franci'a, ci, mai multu, pentru recel'a intrevenita in raportele către Russi'a — e refrenul cercurilor guvernamentali. Acésta e cauza, că organulu dlui Bismarck tamieza pre tota diu'a si d'in tote poterile cercularea nouului ministru austriacu de externe. Elu vede adeca in acésta cercularea una noua garantia a amicitiei, carea lega Germani'a cu Ostrunguri'a, si nu mai incapa neci una indoiala, cum se exprima „Nordd. Allg. Ztg”, că ambele imperii mergu pre un'a si aceea-si calle.

Câtu despre „resbelulu de resbunare a Franciei”, opinioanele esistente in regiunile mai inalte cu privire la una vorbire resbellica a lui Delbrück divergeza forte tare. De la unu deputatu, care a vorbitu mai lungu tempu cu ministrul de resbelu Roon despre statorarea pre trei ani a bugetului militariu, a transpiratu in publicitate, că acestu-a sa bucuratu forte tare de conclusulu majoritatii parlamentului, dar' a declarat, că guvernul facé multu mai bine daca presintá acésta lege numai dupa evacuarea deplina a Franciei. — Relativu la recel'a raportelor intre Berolinu si Petrupole e de insemnatu, că impregiurarea acésta se reduce la doue cause. Si anume mai anfai la puternica partita d'in Russi'a, carea porta ura mare contr'a nemtilor, si a dou'a la amicet'a prussa austriaca, carea a instranatu animele russiloru de către Germani'a.

Noi amu dñu de repetite ori, că atitudinea Russiei facia cu cele ce se petrecu in Ostrunguri'a si cu intelnirile, imbracisările si sarutările de la Gastein si Salisburgi'a, nu pë este de bunu auguru pentru pacea Europei, si in specie pentru bun'a vecinetate a acestoru trei imperie vecine. Precum se scie, la anulu 1866 Prussi'a essi victoriosa la Sadov'a d'in lupt'a ei contra Austriei, grata atitudinei Frachiei, carea indirectu lucră in favorulu reconstituirii imperiului germanu de astazi. In 1870 inse ace'a carea lasase libera actiunea Prussiei, fù batuta si mutilata de acésta. La 1870, Russi'a tienu in esieciu, in interesulu Prussiei, pre celealte poteri europene, amenintandu-le cu interventiunesa, prin urmare cu o conflagratiune generala, si estu-modu Prussi'a reesf victoriosa. Cine pote acum'a garantá, că Russi'a d'in 1870 nu va fi platita totu cu acei-a-si bani, că si Franci'a d'in 1866. Judecandu dupa limbagiul pressei ambelor imperie, aflam, că ele se gasescu in cea mai mare recela. Asif ceteru, in acésta privintia, intr'unu diuariu nemtiescu urmatoriele: „Consideram de o parte că simtome multu mai seriose miscarea extraordinaire, ce o face diploma-ta ruseasca in Constantinopole, era de alta parte igomotele, cari cercula cu privire la intervenirea cabinetului de St. Petrupole in favorea Danimarei, pentru executiunea articelului d'in tratatulu de la Prag'a, privitoriu la Schlesvigulu septentrio-naluu.”

In Franci'a domnesce cea mai mare agita-tiune in spirete; mai toti voiescu sè puna capetu provisoriului esistente, si in aceste impregiurari capulu republicei se gasesce continuu mergundu pre una calle, ce ni reprezinta aspectulu unei mări furtunose. Nemul'tumire pre totindenea; sea mai mare confus une in partiz, — éta situatiunea tenerei republice francese. Discurssulu lui Gambetta, tienutu mai de-una-di la Saint-Quentin, a trasu atentiunea toturorua. Ministrulu aperarii nationale de odiniora, care a lucratu atât de multu pentru actual'a stare de lucruri, este acum'a cu totulu nemultumitu, că ci, dñce elu, situatiunea de facia trebue schimbata cu totulu. Oratorele d'in Saint-Quentin indemna latiunea francea ca sè se cupe seriosu cu situatiunea de facia, si sè puna capetu unei stari de lucruri, care a schimbatu

atât de tare tendinti'a generala prin una forma de guvern nestabilita si nesigura. Éta dar', că Gambetta este forte nemultumitu cu republica francesa, asif cum se sfila ea asta-di cu dlu Thiers in frunte si cu una Camera, precum e cea d'in Versali'a. Cu tote acestea ilice in unele cercuri se vorberce forte multu despre presiedintia pre vesti a a dui Thiers, cea ce nu ve se dica neci mai multu neci mai putienu, decatul reinvierea monarciei constitutiunale.

Oradea-Mare, 6. decembrie, 1871.

In diuariulu d'aci „Biharmegyei Közlöny” apară mai de-una di unu articlu, unu felu de reclamatiune la adress'a ordinariatului diecesanu, in contr'a neregularitătilor ivite in agendele seminariale. Advocatul diecesei, D. Iosif Romanu, a facutu pre aoperatoriulu in acésta causa delicate si cu bucuria constatàmu, că i-a succesu pre deplinu. D'in acestu articlu ne-amu convinsu, că si strainii se interesedia de noi, séu celu pucinu de fondurile nostre; cum n'aib'a dara sè nu ne interesamu si si noi? Eca motorulu principale, *) care m'au indemnatu sè dau publicitatii acestu articlu, ori daca vine mai bine la socotela: acésta reclamatiune.

N'avemu pretensiunea d'a fi considerati că cum in asta privintia am fi facutu totulu, si n'ar fi remasu nimica de dñs; ci tocmai d'in contr'a recunoscemu, că incercarea nostra e numai ini-tativa. Voru veni altii cari lacunile, defectele acestei reclamatiuni le voru suplini cu dibacia mai matura si considerabila. Nöe ni va fi destul, daca intentiunea nostra va fi deplinu inteleasa. Aceste premisiuni se ne apucam de obiectu.

In dieces'a romana gr. cat. a Oradii Mari inca sub tempulu fericitului episcopu Samuilu Vulcanu se infiintase unu fondu preotiescu-viduo-orfanale. Acelu fondu marindu se prin venitele intercalare, se sustiene pâna in diu'a de adi prin detragerea a 2% d'in competitia angariale a preotiloru casatori, ori deveniti veduvi. In intilesulu statutului, fondulu d'in cestiune se administredia de către ven. capitulu; socotelele pentru revedere se tramitu la ministeriu. Prea bine. In impregiurările de facia suntemu de accordu cu procedura. Inse pier'a angularia — ceea ce ni desplace si regretam si noi — este: că ven. Capitulu pâna acum'a n'a semitru necessitatea de a areta in facia publicului, statulu activu si passivu alu fondului acellui-a; cu alte cuvinte, preotii, d'in a caroru sudore s'au infiintat si se sustiene acellu fondu, nu sunt informati, nu sunt initiasi, ba neci că li este ertatu sè petrunda cu ochii loru pâna la cifrele ce ar' areta avearea loru comuna. Unu noru intunecosu, plinu de tunete si tresnete, li stă in calle; va se dñca: ura, pisma, gona, respectivilor, candum totu si ar' cutediu cu forti'a a strabate pâna in secretulu loru.

Mai bine de doue decennie preotii diecesani privative, ba si in publicitate neincetatu reclama si li se accorde odata dreptulu de inspectiune a supr'a fondului infiintat d'in contribuirile loru; indesertu, că-ci DD. Canonici observa tacea prescelui! De intrebă pre unulu, trage d'in umeri; celu-a-laltu zimbese, si i gata sè-ti vorbescu si despre stochiometria, ori xeroftalmia, numai de fonduri diecesane se feresce că de focu, că cum fundatiunile aceloa aru fi totu atate carverne, menite de a vecsá cu miasme pestilentiali plamanele acelor-a, cari sunt dedati atra si a resuflá unu aeru curat.

Intru-o dñ conversandu cu neuitatulu rectoru seminariulu Ioane Pop, intre altele lu intrebajui si despre fundulu viduo-orfanalu; inse repausatulu mi respunse laconice: „pretine, unde nu-ti ferbe o'lă, nu bagă lingură,” si apoi continuaramu discurssulu despre toti si töte, numai de fonduri nu mai facuram vorba.

*) Adeca dupa ce „strainii” batura toc'a; — dar' bine e si acum, mai bine decat a tacé tacerea pescelui. — Lumina publicatiiei trebuie sè resfire cet'a ce coplesesc tote fondurile acestei diecese.

Red.

Prețul de Prenumeratidne:		
Pre trei lune	3 fl. v. a	
Pre siese lune	6 " "	
Pre anulu intregu	12 " "	
Pentru Romani'a:		
prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.		
6 lune 16 " = 16 " "		
" 3 — 8 " = 8 " "		
Pentru Inscrizioni:		
10 or. de linia, si 30 or. taxa timbra-pentru fiecare publica-tiune separatu. In locul deschis		
20 or. de linia.		
Un exempliaru costa 10 cr.		

Ce e mai multu, D. Iosif Romanu, barbatu cunoscutu si pulicului, dara cu osebire nöe ca unu apostolu zelosu alu dreptati, de-si nu e canonicu ci advocatulu diecesei, totu-si de lu intrebi la ce suma ajunsu fondurile diecesane? zimbindu ti respunde, că nu scie. Nu e asif Dle Romanu! DTa inaintea natuinei intrege ai o reputatiune frumosa; esti omulu adeverului; te invitamu da-ra in interesulu dreptati, că advocatul alu diecesei, să ni spunu francu, in publicitate, că pâna la cete mli se urca fondulu viduo orfanulu? Precum scimus noi, Dta că advocatul ai plata de la diecese; deci daca ni-si dă o secota, de-si numai in concreto, ti-ar servi spre onore. Suntemu in dreptu a cere acésta cu atâtu mai vertosu, că-ci, precum scimus, DTa, că advocatul alu diecesei, censu-rezi ratiuinile DD.-loru Capitulari si numai dupa ce faci raportulu se tramitu la ministeriu. Va se dñca, ai cunoscintia deplina despre acellea.

De altmintrea d'in capulu locului nu tragem la indoiala conscientiositatea canoniciilor manipulanti; i canosce tota lumea de omeni onesti; Totu ce dorim noi este: sè se faca lumina, sè se aduca socotelele la publicitate. Eca totu, la ce aspiram; totu ce reclamam.

DD. Canonici pote că ni-vor dñce: in totu anulu aretam ratiuinile noastre la ministeriu, de acolo capetam deslegare, si asiè e salvata onorea nostra. Ba nu marielor vostre! că-ci si despre fondulu seminariulu s'au facutu aretare de la 1792 in coce in totu anulu la locurile mai inalte, inse s'au datu séma despre unu capitalu de 27,000, precandu chiaru comissiunea Dvostra mai a-lalta-eri a constatat, că fondulu seminariulu aretabilă summa de 55.000 fl. Apoi ce sè dicemul de acea mli si câtiva floreni, despre cari face mentiune advocatulu diecesanu in replic'a sa tiparita in „Biharmegyei Közlöny.” Bine că acésta summa e assigurata, inse possibili-tatea instrainarii aréta, că manipularea ei este neregulata, ba gangrenata, nesigura, defectuosa.

Adi-mane daca mariele vostre veti totu refusá publicarea socoteleloru diecesane, preotimne trebue sè concépa ideea: că séu „d i v i d e n ' a” e prè multa, si nu voiti că preotii sè fia informati, initiasi despre aceea, ori că la locurile mai inalte se areta summa fictiva, mai mica decatul cum e in realitate; va se dñca: se va indoi despre onestitatea ven. capitulu. Este séu fi-va acésta in interesulu marielor vostre? Departe sè fia!

Vedeti! preotii diecesani in nepotintele loru cu inima sangeranda au suferit, că preotesele veduve, remase cu cete 3—4 séu si mai multi prunci, capetă d'in fundulu viduo — orfanalu căte 60 fl., atunci celle doue feti ale prepositului Radnothy se remunerara cu 200 fl. la anu, totu d'in acelu fondu; bine că cu invoirea guvernului, inse consensulu preotiloru diecesanu au lipsit cu totulu, că-ci numai pre bas'a recomen-datiunei capitulu fu aplacidata summa mai susu indicata. Singuru fia iertatul prepositului Cornelii a remonstrat in contra procederei capitularilor, tramitiendu unu memorandu la episcopulu Erdélyi in Posionu, unde era la dieta, rogandu-lu sè impedece acestu inconvenientu, astfelui argumentandu: daca fetele lui Radnothy au lipsa de acestu ajutoriu de 200 fl., cu cătu mai mare lipsa au preotesele veduve, remase cu cete 3—4, séu si mai multi prunci! Ci indesertu a redicatu votea sa bunulu parinte! că-ci cauza s'a decisu in detrimentulu si defavorea fondului viduo-orfanalu.

Si acum'a ce se dñca, cum sè qualifică preotii inconvenientulu, cu care de nou ati palmuitu sta-tutele viduo-orfanale? O preotesa veduva, daca odata se marita, incătu e pentru person'a sa, nu mai are dreptu la acelu fondu. Si Dvostra in facto, demustrati contrariulu; pre ce base? cu ce dreptu? au dora §§-ii statutului se potu modifica dupa bunu placulu marielor vostre? Cine v'a auctorisatu? Cine v'a impoterit? Concedemul, că respectiv'a femei, dupa ce deveni éra-si in statulu veduviei, are mare lipsa de beneficiul fondului viduo-orfanalu, inse procedura numai atunci ar fi correcta, daca in privint'a acésta s'ar fi consultat

ia redicatu vre-o suma si cîteva radicatu-o ; ba provo-
mu pre slugile fidele toturor inimicilor nației române,
ne deslușiescă și despre cele 40,000 fl. din 1863/4, cari
venitul pre adresă unei „eselen tie“ nouă pre tempulu
celu-a, si pote să de alte 10,000 fl. despre cari se vorbiă
se invertira in Mercuria in diu's memorabilei conferintie.
— Incătu pentru politica, nu stămu cu astfelui de nechiar-
mati de vorba.

Continuarea membrilor alesi pentru comitetului comita- tului Bihor.

In cercu Szalárd ; Iosifu Siarcadi.

In cerc. Spinusiu : Samuilu Botta, Grig. Borla-
nu, Ales. Condere.

In cerc. P. St. Martinu : Petru Mihutiu, Petru
Ciceronescu, Samuilu Sabau.

In cerc. Alesului : Teod. Filipu, Flor. Gili-
ja, Vas. Abrudanu, Petru Popoviciu, Ales.
Stoia.

In cerc. F. Vásárhely : Paulu Bodae si preutulu de
la Felcheriu, (numele nu-lu scimus.)

In cerc. Rabaganiloru : Ionu Gozmanu, Demetru
Moga, Petru Hermannu.

In cerc. Sarkad-Keresztr : Ioanu Szántay si
Ales. Rossinu.

In cerc. Harsianului : Invetitoriu romanu de
la Roitu.

In cerc. de Lesiu : Ant. Milliaru.

In cerc. de Vasiadu : Paulu Popu si Nic. Bo-
sinteanu.

In cerc. Micske : Gavriilu Kiss.

In cerc. Mezőteleg d : Paulu Fassie.

In cerc. de Beiusiu : Ionu Erdely.

In cerc. Nemoesciloru : Vasileviciu, Cosma, Ignatius,
Fassia.

In cerc. Buntesciloru : Borha, Selagianu, Veresiu,
Boiu, I. Papu.

Diu Gozmanu, fiindu in trei locuri alesu, ar' face bine
candu ar' resemnă pentru Borodu si Rabagani, că-ci aici
de siguri se voru alege 2 romani in loculu seu.

Coresp.

Societatea Transilvani'a.

ANULU ALU IV, ADUNAREA II.

Procesu-Verbale.

Siedintia II, 14. noiembrie, 1871.

D. presedinte A. Papu Ilarianu invita Adunarea, că,
conformu usului de pâna acum, in urm'a depunerei mandatului comitetului Societății d'in anul trecut, să bine voiesca
a numi unu presedinte provisoriu, care să conduce desbatările pâna la numirea noului comitetu.

Adunarea numesce presedinte provisoriu pre d. G. Misailu, care si-ocupa fotoliul de presedinte.

D. dr. D. Laurianu, raportorul comisiunei insarcinate
cu verificarea socoteleloru, dă lectura urmatorului raportu :

RAPORTULU COMISIUNEI.

Onorati colegi :

Comisiunea insarcinata de d-vosra cu verificarea
compturilor presentate de d. presedinte, intrunindu-se in
11. l. c. si procedendu la cercetarea condicelor, dosarilor
si actelor justificative presentate de dnii cassariu si
comptabile, are onorea a supune cunoacintei dvostre rezul-
tatele esamenu lui seu :

1. A supr'a gestiunei proprie a d-lui cassariu pre susu-
mentiunatulu timpu ;

2. A supr'a operatiunilor d-lorui cassariu si compa-
bile in raportu cu Statutele Societății.

PARTEA I.

Operatiunea incassariloru.

A) Sum'a incassata de la 1 octombrie 1870 pâna la
1 februarie 1871, s'a constatat in cifra de lei 9,686 bani 87,
care specificata pre natur'a veniturilor se compune d'in a)
Tassele a 48 membri ai Societății : 917.26 b) Donatiuni:
1,391.97 ; c) Procente 7.377.64 ; sum'a 9,686. lei 87 bani.

B) Suma incassata de la 1 februarie si pâna la 1
noiemvre 1871, s'a constatat in cifra de lei 36,760—61,
care specificata pre natur'a veniturilor se compune d'in :
a) Tassele a 73 membri ai societății : 1,981.30, b) Donatiuni:
3,242.71, c) Veniturile estraordinarie 28,750.59, d)
Procente 2.780.01, sum'a : 36,760.61.

Asiè dara sum'a totala a incassarilor facute de la 1
octombrie 1870 si pâna la 1 noiemvre 1871, este de lei :
46,447. b. 48. — Acesta suma, cercetata in comptariune cu
actele justificative si cu ce'a ce s'a incarcatu compatibilitatea
prin espusul comptu, nu presenta nici una diferinta.

Operatiunea respunderiloru.

A) Sum'a responsa de la 1 octombrie 1870 pâna la 1
februarie 1871, s'a constat in cifra de lei 3,085 .48, spe-
cificata in modulu urmatoru: a) Spesese facute si aprobatate
de comitetu : 1,025.48, b) Spesese cu stipendiele : 2.060;

sum'a 3,085.48. B. Sum'a responsa de la februarie pâna la
1 noiemvre 1871, s'a constatat in cifra de lei 7,455, bani
33, specificata astu-fel : a) Spesese facute si aprobatate de
comitetu : lei 698., bani 33, b) Spesese cu stipendiele : 6.757,
— sum'a :7,455.33.

Asiè dara sum'a respunderilor facute de la 1 octombrie
1870 si pâna la 1 noiemvre 1871, este diece dieci mi-
cini sute si patru dieci, si bani optu dieci si unu.

Subtragandu respunderile d'in incassari, remane
să constatam o crescere a capitalului Societății
nostre, in cursulu acestoru trei-spre-dieci lune d'in
urma, de lei trei-dieci si cinci de mii, noue sute siese, si
bani siese-dieci si siepte.

Daca vomu adauge acum acesta suma la capitalulu
constatatu de Adunarea Societății d'in 4. octombrie 1870, ca-
pitalul alu carui cifra era de lei : 80,112.97, resultă că aveera
Societății Transilvania la 1. noiemvre 1871 constă in sum'a
de lei una suta siese-spre-dieci mii, noue-spre-dieci, si
bani siese-dieci si patru.

Acesta suma se afla in cass'a de feru a societății si
anume : a) Intr'o recipisa a cassa si depunerii si conse-
mnații, care constata depunerea la mentionata cassa a optu
titluri domeniale in sum'a de lei 115.000; b) In numerarul
1.019.64. Totalulu averei 116,019.64.

PAESEA II.

Cătu despre operatiunea comitetului in raportu cu sta-
tutele societății, comisiunea nu numai n'a gasit nici o abatere,
ci, d'in contr'a, ea a fostu pre deplin satisfacuta de
regularitatea, exactitudinea si devotamentul cu care este
condusa contabilitatea nostra si pentru care a si autorizat
pre raportorele seu de a exprime viue multiamiri atatu
presedintelui si comitetului intregu, cătu si in specialu d-lorui
Al. Lupascu si I. Corvinu, cassariului si comptabilului
societății.

Se mai alege unu secretariu alu adunarei in person'a
d-lui Stoianu.

Se procede la alegerea comitetului societății prin votu
secretu.

Resultatulu votului fu urmatorulu : D. A. Papu Ilari-
anu se proclama de presedinte cu unanimitate de voturi,
A. Lupascu, vice-presedinte, cu majoritate de voturi. G.
Chitiu, vice-presedinte, cu majoritate. D. Precupu, secreta-
riu, cu majoritate ; G. Comsia, secretariu, cu majoritate.
Membri s'a alesu cu majoritate de voturi urmatorii : D.
Adamescu, Manolescu, Missailu, Alessiu I., Porumbaru, Ciura-
ra, Borosiu, Cetalianu, Dr. D. Laurianu.

D. presedinte provisoriu, G. Missailu, dupa ce pro-
clama pre membrii comitetului, dice :

Domniloru,

Biuroulu provisoriu, pre care d-vosra ati bine-voi-
a-lu aclamat la deschiderea siedintiei, terminandu operatiu-
nea ce i-se incredintiase, se retrage facandu locu omeniloru
vrednici de tota stîm'a caror-a voturile d-vosra le-au con-
fiat biuroulu definitivu. D'in parte-mi felicitandu-ve pentru
frumos'a-vi alegere, nu am de cătu a vi reina i multia-
mirile cele mai caldurose, pentu onorea ce mi-ati facutu.

Ar fi fostu inse de dorit, d-lor, că cu acesta oca-
siune solemnă se se afle presinti cătă mai multi membri ai
societății. O dicu acesta d-lor, pentru că lucrul merită. In
adeveru d-lor, merită a fi sustinuta si cercetata o societate,
care are unu scop atât de mare, atât de romanescu ;
una societate care in patru ani, d'in nîmicu, a realiza-
tu unu fondu de 120,000 lei noui, plus cheltuielile ce a
facutu pâna acum cu stipendiele si alte ajutorie ; o societate,
care astă-di, pôte sustină si se teneri romani la invetita-
tura, pre fia-care anu, cu spesese ei, si in cele mai culte
capitale ale Europei. Dée Dumnedieu, d-lor, că tote so-
cietățile romanesce s'e fia totu atât de bine administrate că
societatea Transilvania ! Acést'a asi fi dorită să se consta-
te astă-di de colegii nostri absinti. Că-ci merită a fi vediu-
tu si incuragiati fructului associatiunii Romaniloru pentru
unu scopu de bine. Pre candu reii se asociedia in scopu reu-
noi trebuie să perseveream a ne associā in totulu si in tote,
pentru scopuri bune si nationali. Numai astu-felu ni vomu
salvă tîreriora. Dée geniul ocrotitoru alu României, că la
anulu, candu ne vomu adună, să fim mai convinsi de ace-
stu adeveru, si la controlarea gestiunii anuale viitorie, daca
nu mai multu, să potem constată celu pucinu unu progre-
su in beneficiului societății, egalu cu acelu d'in estu-timpu.

Să trăiescă societatea Transilvania (aplause.)

D. Papu Ilarianu ocupa fotoliul de presedinte si
multumesc adunării, in numele comitetului si alu seu,
pentru onorea ce li s'a facutu ; in deosebi multumesc d-lui
Missailu pentru abilitatea cu care a condusu desbaterile
adunării. Micul nostru numeru să nu ne descurageze, dise
d. presedinte, suntem pucini dar' suntem alesi.

D. vice-presedinte A. Lupascu, se aclama in unani-
mitate de cassariu alu societății. — Dupa aceea se votăza
urmatorile spesese, dupa ce mai antâi s'a verificat u
catra o commisiune numita de adunare in personele dd. Po-
rumbaru si Frumosu. 1) Léf'a colectantului de la 1 iuliu
1871 pâna la 1 iuliu 1872 : 710 l. n. 2) Stipendiul Bozo-
cea de la 1 augustu 1871 pâna la 1 octobre 1872: 2044 l.
n.3) Art. Andercu : 1646 l. n. ; 4) Ios. Popescu : 1645 5) Teof.
Olinescu : 1762.50; 6) N. Fagarasianu : 822. 50; 7) N. Gal-

lea 1762. 50; (pentru toti de la 1 oct. 1871 pâna la 1 oct.
1872), sum'a 10,401 l. n. 50. bani.

8) Cheltuele estraordinarie se voru acoperi dupa esem-
plulu aniloru precedinti.

N.B. D'in sum'a de 10.401. 50 este a se scadă sum'a
de lei 1892, care s'a responsu degădă d'in onorariulu colec-
tantului si d'in subvențiile cuvenite stipendistilor.

Cu invioarea Adunării, acestu procesu verbale remane a
se verifică de comitetulu societății.

Cu acësta siedintă se redică la 2 1/2 ore dupa
media-di.

Presedinte, A. Papu Ilarianu.

Secretari, Comsia, Stoianu.

Romani'a.

Adunarea deputatilor.

Siedintia de la 18. noiembrie, 1871.

Dupa formalitatile cotidiane, d. Vasescu si des-
volta interpellarea s'a, relativă la monastirele d'in Besarabi'a,
anunțata ministerului, facandu istoricul loru si arătanu
suprematia ce aveau monastirele d'in Moldov'a asupr'a unor
mosfe ale monastirelor d'in Besarabi'a, suprematia, care a
incetat cu secularisarea monastirelor. Acëst'a a datu oca-
siune guvernului a face una mare gresila, cerându de la
guvernul rus u, că a s'a proprietate, mosfele monastiresci
d'in Besarabi'a, numindu totu-de-una-data si advocați, pentru
a revindică aceste pro prietăți, pre candu nu mai avea ne-
cesitate de acësta, că-ci mosfele erau ale noastre. Acestu
faptu este in contr'a drepturilor naționali. Statul romanu
posede proprietăți immobile in jalta tiera si aceste imobile
sunt neingrijite si adi se gasescu intr-o stare cătu se
pote de rea. De la 1867 nu s'a facutu nimicu in acësta
privintia nici pre calea diplomatica, nici pre cale adminis-
trativa. Aceste mosfe sunt espuse atacurilor toturor aren-
dasiloru, cari, intentandu procesu, casciga părți d'in acele
mosfe monastiresci d'in Besarabi'a de la cari s'a adunat
preste 4 milioane de franci, ce stau acum la Odessa. D-sa e
de opiniune, că guvernul s'e vina cu unu proiectu de lege,
relativu la aceste mosfe d'in Besarabi'a, pre care camer'a
se lu voteze. Totu-una-data, fiindu vorb'a de monastiri, d.
Vasescu este de parere, că se se alăuga mitropolitii si episcopii
conformu canonelor, spre a nu mai fi nici una ne-
intielegere d'in nici o parte. D. Vasescu conchide, că
guvernul e detorii s'e persiste a se restituif acele mosfe
monastirelor la cari au apartinutu.

D. ministrul de finanțe declara, că i este
forte greu a responde unei interpellări asă de dificile, unui
istoricul detaiat. Face apoi si d-sa istoricul acestoru mona-
stiri si recunoscă, că ce le dise de d. Vasescu sunt adever-
ate. In adeveru, nici pâna adi nu s'a facutu vre una de-
marsia in acësta privintia, dar' guvernul a incercat, pre
cale diplomatica, si a si tramsu unu comisar la St. Petersburg,
care se negociază cu guvernul rusu despre aceste
mosfe. De căte ori s'a incercat să facă ce-va, guvernul
a datu de acea stanca a necanonicității, imputându-se că
mitropolitii si episcopii nostri nu sunt alesi conformu cano-
nelor. D'in acësta cauza nefindu procure, nu se poate trata
cu Rusia. Una lege pentru alegerea mitropolitilor si episcopilor
este inca si adi la Senatul.

Vasescu, reluandu cuvântul, citește una motiune
prin care cere a se recunoscă că proprietate a monastirelor
Nemțiu, Secu, Varaticu, Mitropolia si altele, rechizitorii
posesiuni d'in Besarabi'a si a se administră dupa legile ca-
nonice, d'innainte de secularisare.

N. Ionescu, dupa lungi esplorări, roga guvernul
că se sacrifice si de astă-data amorea sa propria pen-
tru amorea de patria, si se aduca in desbaterea corporilor
legitimi si episcopilor, spre a se dă una-data una soluție
acestei cestuii atat de delicate a besericei, si a pune una
activitate mai virile, că astu-felu să esim si noi, si gu-
vernul Mariei Sale, d'in acestu impas.

D. prim-ministrul doresce să nu se facă asă-
tu-fel de interpellării d'in partea deputatilor, mai inainte
de a veni să se întâlge cu guvernul si să lucre in
comunu.

Titu Maiorescu arăta, că Rusia nu poate im-
pune voinți ei in legile noastre canonice, si a se pune una
asemenea propunere nu se poate trata de cătu puramente
treandu-se la

face parte din armata; toti trebuie să luăm armă spre a apără patria. Dar' oficerii vedem că sunt supuși la una multime de situații: activitate, neactivitate, reformare, dimisionare, etc. Trebuie să tienem bilanțul drept; unu oficeriu, în timpul de răbălu, este chiamat sub steag și apoi, în timpul de pace, este liberat și i se dă: la trebuință să te chiamu. Atunci dată-i și lui dreptul să dă: nu veiu! În acestu proiect se dă, că oficerul în retragere nu are dreptul să ocupe funcțiuni civile. Ei bine, noi, în legile noastre, amu consacrat principiul, că toti Români sunt militari, toti dar' ne bucurăm să suntem supuși, pre baza legii, la acelea-si drepturi și detorie. Pentru ce dar' oficerii să nu aibă si ei avantajul că, facându parte din națiune, să se bucure de acele-a-si drepturi că și noi? Toti suntem militari, și nu intielegu pentru ce oficerul să fie oprită să ocupe funcțiuni civile candu nu mai e oficeriu. Totu-de-un'a baza armatei noastre în trecută a fostu dorobantii și granicerii, astă-di sunt militari. Ei bine și oficerii militari sunt considerati că nefacundu parte din armată permanentă; ei prin acăsta lege nu potu fi admisi la concursul de grade superioare în armată permanentă.

D. ministrul de răbălu, respundiendu-d-lui C. Blaremburg, spune, că nici una-data nu potu oficerii din retragere să treca în armată permanentă. Adesea s'a facutu asemenea interpretări în camera, dar' ele au fostu nisice greșele provenite din legea vechia militară; nouă lege este facuta după principiul dominantă în toate statele, principiul armării generale. Se poate intenționa, că unu oficeriu să se retraga de căte ori în vîne placerea, acceptându că să vina unu guvern, care lu favorizează si, astu-felu este pre portă mare, poate mane să intre pre festivă. Eu am fostu și sum de opinione dă nu se mai toleră rechiamarea în armată a oficerilor retrasi. Cătu pentru punctul, că oficerii militari nu sunt considerati că facandu parte din armata, trebuie să scimă, că este una mare diferență între unu oficeru militar și unu din armată permanentă. Celu militar pote imbrăcia și orice cariera civilă, pre candu cu celu-alaltu oficeriu nu este totu asăi. Acestea le dă că una explicație celor dăse de d. Blaremburg si va vorbi mai pre largu, candu se va vota legea pre article. Se cere inciderea discuției generale și punendu-se la votu prin bile, se primeste cu 57 bile, contra 7, din 64 votanti.

VARIETATI.

** (Statistica) Estragemu din raportul facutu ministerului ung. de agricultura, industria si comerciu, următoarele date statistice, din cari se poate vedea cătă de mare a fostu importul de produse crude si căte capete de vite de diferite specii și genuri s'a trecutu in a. 1870 din România în Ostrunguri prin diferitele pasuri de comunica-

tiune, respective institute de carantina, si adeca: I. Pre la Buzău s'a trecutu si importat: 463 vite cornute, 17,158 oi, 618 porci, 107 capre; d'intre productele crude: 1495 peisi 484 centenarie 66 punctilana, II. Pre la Cisik-Gyimes: 237 vite cornute, 96 cai, 11,154 oi, 349 porci, 1 capra; 6034 pundi de pei, 1505 pundi lana, 3 pundi său. III. Pre la Timișiu superior: 200 vite cornute, 11,612 oi, 4672 porci; 201,724 pundi pei, 2,108,487 pundi lana, 54,190 său, 181,000 pundi Peru. IV. Pre la Gradiște: 16 cai, 46 porci. V. Pre la Oituz: 409 vite cornute, 132 cai, 40,112 oi, 476 porci, 922 capre; 60,917 bucată de pei si 3255 de corne, 12,142 centenarie si 83 pundi lana, 11 pundi Peru. VI. Pre la Sântiu lău vechi: 92 vite cornute; 44 cai, 39,131 oi, 641 porci; 1752 bucată de pei, 612,255 pundi lana, 142 pundi său. VII. Prin Pasul Tölgys: 2 vite cornute, 47 cai, 34,434 oi, 222 porci, 933 capre; 2250 pei, 47,336 pundi lana. VIII. Pre la Brașov: 5071 vite cornute, 10,710 oi, 4544 porci, 98 capre; 33,973 centenarie pei, 1532 lana, 138 său. IX. Pre la Turnu Măzărău: 823 vite cornute, 131 cai, 140,199 oi, 38,126 porci, 2955 capre; 34,549 pundi pei, 355,569 pundi lana, 13,901 său, 5740 pundi de diferite soiuri de Peru. De acestu institutu se mai tinen preste vîra: Petru alba, Riu-Sadului, Poiană-Nemțului, Colina sub cetate, si Brenză. X. Vulcanu: 151 cai, 18,853 oi, 21,634 porci; 1611 bucată de pei, 48,746 pundi lardu (clisa, stânna). De acestu-a se mai tinen preste vîra si Campulu-Surului.

* (Scriptoegli'a) s'e umodul de a investi și cetei titlu scriindu, în dreptariu pentru invetatori la tractarea Abece de arăi lui de subscrisulu, se tipară inca astă-vîra pâna la col'a a 6, inse nu se potu continua regulatu din cauza morbului, ce me cuprinse. Abie esf de atunci col'a a 7 si acum se tiparesce col'a a 8. Speru, că ultimele 2 cole voru potu urmă mai rapede, că astă cu finea lui decembrie a. c. opulu se fia completu. Acestea spre sciunia domnilor invetatori, cari afandu-se în cursurile pedagogice de astă-vera, tenuite in Deva si Logosu, se abonara degă la scrierea mea si primira inca atunci côlele 1-6. In dilele acestei editoriului Filtsch din Săbiu va espăda celor obonati si colele 7 si 8. — Basiliu Petri, profesor.

Sciri electrice.

Scutari, 7. decembrie. Turcii din Podgorița rogară pre principale Muntegrului Nicita, că să redeschida confiniile pentru comerț si comunicatiune, pentru că ei se voru retinē de aci inainte de la orice perturbare si fortia facia cu muntegrini.

Laibach, 7. decembrie. La alegerile comunelor rustice a invinsu partitul națională cu majoritate eminenta.

Constantinopolie, 7. decembrie. Ferid pasă, fostu ministru de marina, fiu numită ministru pentru listă civilă si Mustafa pasă, fostu comandante alu artilleriei, ministru pentru marina.

București, 7. decembrie. "Moniteur belge" publică denumirea ministrilor, cari au fostu insriți in listă ministeriale publicata degă.

Roma, 7. dec. Regele a caletorit u eri la Florentia. Generalul Faidherbe a ajunsu eri in Florentia. — Se asecură că mai mulți deputati voiesc a face propunerea, că bugetul provizoriu pentru 1872 să se voteze „en bloc”.

Versalii, 7. decembrie. In siedintă de astă di a adunării naționale Grévy multumesc pentru increderea si onorea ce i s'a datu prin realegera sa de presedinte; după aceea Thiers cetece messagiul. Acestu-a constateaza progressul ce s'a facutu pre fia-care df in privintă pacii externe si a reorganizatiunii interne; si spre a potu prețui acestu progressu după valoarea sa merită, nu trebuie să se uite, — dăce messagiul, starea in care guvernul imperialu a adusu Francia, Messagiul areta, mai departe, că relațiunile cu Prussia sunt pre deplinu regulate, si dăce: Contributiunile se adună fără greutate, armata a fostu singură mangaiare in nemorocirea nostra. Messagiul constateaza, că ordinea materiale este pre deplinu restabilită, accentua, că desfintarea gardei naționale n'a intempiat nice o resistintă, si dăce: Restabilirea perfectă a ordinei materiale a Franciei se acceptă de la tempu, Ddieu si de la toti acei-a, cari au cunoscintia despre societatea modernă; situatiunea este astă de buna, precum potu să fie după unu răbălu atău de infriociat; politică Franciei este politică unei păci durabile si demnă de acestu nume; inse daca voru obveni si incidente perturbatorie, ceea ce nu se pare probabilu, — acestea nu voru fi operă Franciei, că ci Francia vră să devină era-si aceea-si ce a fostu, spre ce ea are dreptu si tote cele-lalte state au interesu, de altminteră statele, cari au luat parte la răbălu, sunt acum ostenite. Messagiul trece apoi la detinuturile relațiunilor Franciei către diferitele poteri ale Europei.

Bursa de Viena de la 8. decembrie, 1781.

5% metall.	59.—	Londra	117.70
Imprum. nat.	68.90	Argintu	117.50
Sorti d'in 1860	101.80	Galbenu	5.57
Act. de banca	807.—	Napoleond'or	9.32
Act. inst. cred.	310.40		

Propriet., edit. si red. respundet.: ALES. ROMANU.

Comunicatiunea pre călile ferate.

Pre linii Statului cu trasură acelerată.

Pestă—Viena.	Viena—Pestă.
In tota file la 7 ore 29 min. dem.	In tota file la 2 ore 30 min. d. m.
Sosesc in Vienă la 1 ora 55 min. d. m.	Sosesc in Pestă la 9 ore 25 min. ser'a.
Pestă—Săgeanu.	Săgeanu—Pestă.
Luni-a, joi-a si sambet'a la 9 ore 54 min. ser'a.	Marti-a, Vineri-a si Sambet'a la 2 ore, 20 min. demaneti'a.
Pestă—Baziasiu.	Baziasiu—Pestă.
Pestă pleca la 5 ore 54 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Czegléd 8 33 ser'a 10 —	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Sigdinu 5 24 dem. 8 12 ser'a	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 5 ore 54 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 45 m. ser'a	Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d. m. si la 7 ore 23 m. dem.
Timișoara 10 43 noptea 9 26 dem.	Czegléd 8 33 ser'a 10 —
Sigdinu 2 33 dem. 1 30 d. m.	Segedinu 12 32 noptea 2 6 d. m.
Czegléd 6 35 —	Timișoara 5 24 dem. 8 12 ser'a
Pestă sosesc 9 5 —	Baziasiu sosesc 8 45 a. m. 4 54 dem.
Baziasiu pleca la 6 ore 35 min. d.	